

Sygn. akt XI W 13207/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie XI Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Syta

Protokolant: Barbara Korzyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 kwietnia 2016 roku w W.

w postępowaniu zwyczajnym

sprawy **A. S. (1)**

córki Z. i B.

urodzonej dnia (...) w W.

obwinionej o to, że:

w dniu 08 grudnia 2014 r. w siedzibie Straży Miejskiej na ulicy (...) w W., będąc właścicielem pojazdu marki P. o numerze rejestracyjnym (...) wbrew obowiązkowi, nie wskazała na żądanie uprawnionego organu, komu powierzyła w/w pojazd do kierowania w dniu 10.11.2014 r. o godzinie 09:45 na ul. (...) w W.,

to jest o wykroczenie z art. 96 § 3 kw,

orzeka:

I. obwinioną **A. S. (1)** uznaje za winną popełnienia zarzucanego jej czynu stanowiącego wykroczenie z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 3 kw skazuje ją, zaś na podstawie art. 96 § 3 i § 1 kw w zw. z art. 24 § 1 i 3 kw wymierza obwinionej karę grzywny w wysokości 400 (czteryście) złotych;

II. na podstawie art. 627 kpk w związku z art. 119 kpw, art. 118 § 1 kpw zasądza od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 (sto) złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz kwotę 40 (czterdzieści) złotych tytułem opłaty.

XI W 13207/15

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 listopada 2014 r. o godz. 09:45 na ul. (...) przy ul. (...) w W. za pomocą urządzenia samoczynnie rejestrującego pomiar prędkości zostało wykonane zdjęcie pojazdowi marki P. o nr rej. (...), którego kierowca nie zastosował się do znaku B-33 „ograniczenie prędkości” do 50 km/h i przekroczył dozwoloną prędkość o 32 km/h, czym dopuścił się popełnienia wykroczenia określonego w art. 92a kw.

Na podstawie Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców Straż Miejska (...). W. ustaliła, że właścicielem w/w pojazdu jest A. S. (1). Do A. S. (1) wysłano wezwanie wraz z formularzami oświadczeń o wyrażeniu zgody na ukaranie

mandatem karnym za popełnienie wykroczenia z art. 92a kw, bądź do wskazania kierowcy, który prowadził pojazd w dniu popełnienia czynu oraz formularz oświadczenia o wyrażeniu zgody na przyjęcie mandatu karnego w przypadku niewskazania osoby kierującej pojazdem. W/w wezwanie odebrał w dniu 01 grudnia 2014 roku A. S. (2), mąż A. S. (1), i przekazał jej to wezwanie.

W odpowiedzi na przedmiotowe wezwanie A. S. (1) skierowała w dniu 08 grudnia 2014 roku pismo do Straży Miejskiej, w którym zakwestionowała uprawnienia Straży Miejskiej do adresowania do właściciela lub posiadacza pojazdu alternatywnych żądań wskazania, komu pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2014 roku, sygn. akt P 27/13.

Samochód marki P. o nr rej. (...) stanowi współwłasność A. S. (1) i A. S. (2).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- częściowych wyjaśnień obwinionej złożonych w postępowaniu przed Sądem,
- częściowych zeznań świadka A. S. (2) złożonych w postępowaniu przed Sądem,
- notatki urzędowej (k. 1-3, 14, 15),
- zdjęcia z fotoradaru (k. 4),
- wezwania (k. 5),
- zwrotnego potwierdzenia odbioru (k. 6),
- oświadczenia (k. 7).

Obwiniona przesłuchana w toku postępowania sądowego wskazała, że jest współwłaścicielem samochodu ale od 20 lat nie prowadzi samochodu. Odpisywała na pisma przesyłane jej przez Straż Miejską zgodnie ze swoją wiedzą, ponadto opierała się na wiedzy męża oraz na wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Wyjaśniła, że pytanie o osobę, która prowadziła samochód, w sytuacji, gdy ona nie prowadzi od 20 lat, tylko mąż, jest niezgodne z prawem. Obwiniona podała, że posiada prawo jazdy i jest współwłaścicielem samochodu ale nie jeździ samochodem. Samochodem najczęściej jeździ jej mąż, ona natomiast bywa pasażerem. Oświadczyła, że nie wie, kto prowadził samochód w dniu wskazanym w wezwaniu Straży Miejskiej, tj. czy był to jej mąż, czy ktoś inny. Obwiniona potwierdziła, że mąż przekazał jej wezwanie od Straży Miejskiej. Po okazaniu zdjęcia z fotoradaru obwiniona oświadczyła, że rozpoznaje kierowcę samochodu.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd uznał za wiarygodne wyjaśnienia obwinionej w zakresie, w jakim potwierdziła fakt, że jest współwłaścicielem samochodu marki P.. Ponadto, za wiarygodne należało również uznać wyjaśnienia obwinionej w części potwierdzającej fakt otrzymania wezwania od Straży Miejskiej oraz wyjaśnienia, w których obwiniona wskazywała, że nie jeździ samochodem, pomimo posiadanego prawa jazdy, natomiast samochodem jeździ jej mąż. Wyjaśnienia obwinionej w tym zakresie znajdują bowiem potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w niniejszej sprawie materiale dowodowym w postaci zeznań świadka A. S. (2) oraz w postaci dokumentów. Sąd nie dał natomiast wiary wyjaśnieniom obwinionej w zakresie, w jakim twierdziła, że nie była w stanie wskazać, na wezwanie Straży Miejskiej, komu powierzyła pojazd w dniu 10 listopada 2014 roku, tj. w dniu wskazanym w wezwaniu. Z treści wyjaśnień obwinionej wynika w sposób jednoznaczny, że wiedziała, kto użytkuje samochód. Obwiniona wskazała bowiem, że drugim współwłaścicielem samochodu oraz jego głównym użytkownikiem jest jej mąż A. S. (2). Wskazała, że ona sama samochodem tym nie jeździ. Po zapoznaniu się ze zdjęciem z fotoradaru wyjaśniła, że rozpoznaje osobę kierowcy. Argumentacja obwinionej sprawdzała się zatem, w ocenie Sądu, głównie do twierdzenia, że miała ona

prawną możliwość niezareagowania na wezwanie Straży Miejskiej, z uwagi na fakt bycia jedynie współwłaścicielem samochodu, który samochodem tym nie jeździ.

W ocenie Sądu z powyższymi twierdzeniami obwinionej nie można się zgodzić. Obwiniona dokonała błędnej analizy prawnej stanu faktycznego, a powoływane przez nią okoliczności nie mają zastosowania w niniejszej sprawie. W świetle wyjaśnień obwinionej wynika jednoznacznie, że miała ona wiedzę o użytkowniku pojazdu lecz nie dokonała wskazania na żądanie Straży Miejskiej. Zdaniem Sądu obwiniona nie była w jakikolwiek sposób z tego obowiązku zwolniona. Samochód, którego obwiniona jest współwłaścicielem, jest użytkowany wyłącznie przez męża obwinionej, tj. również współwłaściciela tego samochodu i osobę najbliższą dla obwinionej. W odpowiedzi na wezwanie od Straży Miejskiej obwiniona powinna była wskazać te okoliczności.

Argumentacja obwinionej, jakoby stosowanie wezwania alternatywnego przez Straż Miejską (...) W. było niezgodne z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2014 roku (sygn. akt P 27/13) jest niezasadne. Zauważyć należy, że dokładnie w tym samym wyroku Trybunał uznał konstytucyjność przepisu art. 96 § 3 kw, natomiast wyrwany z kontekstu fragment uzasadnienia przedmiotowego wyroku TK powoływany przez obwinioną, a dotyczący tzw. „wezwań alternatywnych” jest jedynie częścią opisu stanowiska Rzecznika Praw Obywatelskich, uczestniczącego wówczas w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym (punkt 2. 4 uzasadnienia wyroku TK w sprawie o sygn. P 27/13). To stanowisko nie jest zatem żadną z tez wyroku, w szczególności nie jest zaś opinią prawną wyrażoną przez Trybunał. Wobec powyższego Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania sposobu procedowania przez Straż Miejską.

Zeznania świadka A. S. (2) Sąd uznał za wiarygodne w części dotyczącej potwierdzenia faktu bycia współwłaścicielem samochodu marki P. i jego głównym użytkownikiem. W tym zakresie zeznania świadka korespondują z wyjaśnieniami obwinionej. W pozostałym zakresie zeznania świadka, podobnie jak wyjaśnienia obwinionej, stanowią błędną interpretację stanu faktycznego. Świadek bowiem również powoływał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego i podnosił kwestie nieprawidłowości w działaniach Straży Miejskiej. Zeznania świadka w tej części Sąd uznał za niewiarygodne.

Sąd jako podstawę dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych przyjął także materiał dowodowy w postaci: notatki urzędowej (k. 1-3, 14-15), zdjęcia z fotoradaru (k. 4), wezwania (k. 5), zwrotnego potwierdzenia odbioru (k. 6), oświadczenia (k. 7), pisma (k. 9). Sąd uznał powyższe dokumenty za w pełni wiarygodne. Strony nie kwestionowały ich prawdziwości ani autentyczności, natomiast Sąd z urzędu nie dostrzegł powodów, dla których należałoby im odmówić wiarygodności i mocy dowodowej.

W ocenie Sądu obwiniona pomimo prawidłowo doręczonego wezwania, nie wykonała ciężącego na niej obowiązku wskazania, na żądanie uprawnionego organu, osoby, której powierzyła pojazd do kierowania lub używania w określonym czasie. Nie była w jakikolwiek sposób z obowiązku tego zwolniona. Obwiniona, jako współwłaściciel tego pojazdu, powinna kontrolować i nadzorować, komu powierza użytkowanie samochodu w określonym czasie, czego obwiniona jako osoba dorosła i wykształcona była świadoma. Podkreślić należy, iż w realiach przedmiotowej sprawy obwiniona wiedziała doskonale, kto użytkuje samochód, jednak nie wskazała tej osoby w odpowiedzi na wezwanie Straży Miejskiej.

Zgodnie z art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2012 poz. 1137), zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać, na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. W świetle art. 96 § 3 kw oraz art. 78 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym na obwinionej jako współwłaścicielu pojazdu ciążył obowiązek posiadania danych na temat osoby, której powierzyła pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Udzielenie odpowiedzi wymijającej, bądź też zasłanianie się niepamięcią może być uznane

za przejaw zachowania sprawczego z art. 96 § 3 kw. Niewskazaniem osoby, której powierzony został pojazd do kierowania lub używania poprzez udzielenie odpowiedzi negatywnej będzie bowiem zarówno niewskazanie tej osoby, jak i stwierdzenie zobowiązanego, że nie wie on, w czyjej dyspozycji pozostawał pojazd w czasie zdarzenia (Stefański R.A., Wykroczenia drogowe. Komentarz, Lex 2011). Jednocześnie wskazać należy, iż stosownie do treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym właściciel lub posiadacz zwolniony jest z obowiązku wskazanego w art. 96 § 3 kw, w przypadku użycia pojazdu przez osobę nieznaną wbrew woli i wiedzy właściciela lub posiadacza w sposób niemożliwy do zapobieżenia.

W niniejszej sprawie obwiniona nie wykazała jednak, aby spełnione zostały powyższe przesłanki, wyłączające odpowiedzialność. Poza sporem pozostaje fakt, że Straż Miejska prowadziła postępowanie w związku z tym, że w dniu 10 listopada 2014 r. o godz. 09:45 przy ul. (...)/ul. (...) w W. kierujący pojazdem marki P. o nr rej. (...) nie zastosował się do znaku B-33 „ograniczenie prędkości do 50 km/h” i przekroczył dozwoloną prędkość o 32 km/h. Stąd też Straż Miejska zwróciła się do właściciela pojazdu o wskazanie, komu powierzono do używania w/w pojazd w tym czasie. Wezwanie do wskazania informacji o użytkowniku pojazdu zostało doręczone współwłaścicielowi pojazdu prawidłowo. Obwiniona wiedziała, że samochód jest użytkowany przez jej męża A. S. (2), tj. osobę najbliższą dla niej. Nie zachodzi tutaj zatem przesłanka użycia pojazdu przez nieznaną osobę wbrew woli i wiedzy obwinionej jako współwłaściciela tego pojazdu.

W ocenie Sądu należy uznać, iż obwiniona nie wskazując, że samochód jest użytkowany przez współwłaściciela, wyczerpała znamię nieudzielenia odpowiedzi na wezwanie uprawnionego organu, tj. Straży Miejskiej.

Podkreślić należy, iż w przypadku współwłasności powierzenie pojazdu może polegać na dokonaniu pomiędzy współwłaścicielami podziału do korzystania z pojazdu będącego przedmiotem współwłasności i przyznaniu jednemu z nich na zasadzie wyłączności prawa do korzystania. W ocenie Sądu w przypadku, gdy jeden z współwłaścicieli wyłącznie użytkuje pojazd, przez spełnienie obowiązku określonego w art. 96 § 3 kw, należy uznać wskazanie tej osoby, na wezwanie organu prowadzącego czynności wyjaśniające. Trudno bowiem przyjąć, iż współwłaściciel, który nie korzysta z pojazdu, miałby ponosić odpowiedzialność za nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego przez drugiego współwłaściciela, który w ramach uzgodnionego podziału użytkował pojazd.

W niniejszej sprawie obwiniona nie wskazała Straży Miejskiej, że to drugi współwłaściciel wyłącznie użytkuje samochód. Podczas postępowania sądowego obwiniona podała, że pomimo posiadanego prawa jazdy nie jeździ samochodem jako kierowca od 20 lat, jeździ jedynie jako pasażer.

W ocenie Sądu argumentacja obwinionej nie zwalnia jej z odpowiedzialności za popełnienie zarzucanego jej czynu. Na obwinionej jako współwłaścicielu pojazdu ciążył obowiązek przestrzegania porządku prawnego w zakresie uregulowanym w art. 96 § 3 kw. Jednocześnie podkreślić należy, że obowiązek określony w art. 96 § 3 kw dotyczy wskazania, komu w danym czasie powierzono samochód, natomiast obowiązek udowodnienia ewentualnej odpowiedzialności za naruszenie przepisów ruchu drogowego przez wskazaną osobę nie obciąża już właściciela (współwłaściciela) pojazdu. Zatem argumentacja, że obwiniona nie jeździ samochodem jako kierowca nie zwalnia jej z odpowiedzialności, gdyż jej obowiązek dotyczy jedynie wskazania - według posiadanej wiedzy - osoby, której powierzyła samochód do kierowania bądź używania. Obwiniona posiadała wiedzę, co do osoby współwłaściciela pojazdu oraz co do faktu, że pojazd jest przez tę osobę użytkowany.

Zgodnie z art. 1 § 2 kw nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu. W myśl natomiast art. 6 § 1 kw wykroczenie umyślne zachodzi wtedy, gdy sprawca ma zamiar popełnienia czynu zabronionego, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia na to się godzi. W ocenie Sądu bezspornym jest fakt, że obwiniona posiadała wiedzę, co do tego, że głównym użytkownikiem pojazdu jest jej mąż A. S. (2), tj. drugi współwłaściciel. Zatem zdaniem Sądu obwiniona powinna była wykonać swój obowiązek. W konsekwencji należy uznać, że obwiniona jako współwłaściciel pojazdu, nie wskazując drugiego współwłaściciela, jako głównego użytkownika pojazdu, przewidywała możliwość popełnienia wykroczenia z art. 96 § 3 kw i godziła się na jego

popelnienie. Obwiniona otrzymujac prawo jazdy i uczestniczac w ruchu drogowym miala obowiazek wszechstronnej znajomosci Prawa o ruchu drogowym, a za zaniedbania w tym wzgledzie musi ponosic konsekwencje prawne.

Obwiniona jest osoba pelnoletnia i nie zachodzily watpliwosci odnośnie jej poczytalności. Na podstawie calokształtu materialu dowodowego Sąd uznal, ze obwiniona swoim zachowaniem wypelnila znamiona czynu stanowiacego wykroczenie z art. 96 § 3 kw. Czyn obwinionej byl zawiniony i społecznie szkodliwy. W ocenie Sądu obwiniona popelnila go umyślnie dzialajac w zamiarze ewentualnym.

Wymierzajac obwinionej karę, Sąd kierowal sie ustawowymi dyrektywami jej wymiaru określonymi w art. 33 kw. Orzeczona kara grzywny w wysokosci 400 złotych w swojej dolegliwosci nie przekracza stopnia winy, jest adekwatna do stopnia wymagalności zachowania zgodnego z prawem w odniesieniu do realiów sprawy. Oceniajac stopien społecznej szkodliwosci czynu obwinionej Sąd zwayzil, ze obwiniona popelnila wykroczenie na skutek naruszenia istotnego obowiazku wynikajacego z ustawy Prawo o ruchu drogowym. Wymierzajac obwinionej karę Sąd mial na uwadze, ze tego typu wykroczenia, jakie popelnila obwiniona, zdarzaja sie obecnie nagminnie. W związku z tym, wymogi społecznego oddziaływania w zakresie kształtowania prawidlowych postaw wobec porzadku prawnego sprawiaja, ze kary wymierzane za takie wykroczenia powinny odstraszac od ich popelniania i uświadamiac konieczność wywiązywania sie z obowiazku z art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym. Wymierzajac obwinionej karę Sąd uwzględnil również warunki materialne i finansowe obwinionej, która osiaga dochody w kwocie 5000 złotych miesiecznie. Orzeczona kara jest karą spelniajaca swoje cele zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i przede wszystkim indywidualnej. Jest ona adekwatna do okolicznosci przypisanego czynu i jego społecznej szkodliwosci.

Na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw, Sąd zasadzil od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczaltowanych wydatków postępowania, których wysokosc ustalono na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwosci z dnia 10 pazdziernika 2001 roku w sprawie wysokosci zryczaltowanych wydatków postępowania oraz wysokosci oplaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r. Nr 118, poz. 1269) oraz oplatę w wysokosci 40 złotych, ustalona na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o oplatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).